

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Nagy évre . . . 12 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 kor. — fill.
Kis évre . . . 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Főszerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Felelős szerkesztő:

BRAUN HENRIK.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Karoly ügyvédi irodája, Barátok tere, Manojlovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kosuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.

Nyitlatter soronkint 40 fillér.

Régi nóta.

A nagy hirlapoknak is van mindég egy olyan tengeri kigyójuk, a melyről időszakonként mindég írnak s a melyről bármit írjanak is a nagy közönség még ha elolvassa is nem igen sokat szokott gondolkozni — legfeljebb a naiv lelkek ábrándoznak üres óráikban róla mint megvalósíthatatlan ábrándról.

No ilyen tengeri kigyó félének látszik az az eszme is, a melyről alább akarok írni, a melyről már annyit s annyiszor írtam, s a melyet már annyian elolvastak s a mely azonban még most is csak ábránd s úgy látszik az is marad.

A Szabad Lyceum egy magvalósítandó feladatáról akarok írni. A vidéki, de általában az egész országban működő ily irányú intézménynek vagy egyesületnek az én nézetem szerint két féle irányú működése lehet.

Az ismeret terjesztése lefelé és felfelé. — Felfelé: értelm alatta a művelt középosztályt s lefelé: az alsóbb osztályokat.

Hogy ezen működés közül melyik fontosabb azt könnyű eldönteni. Mindenesetre a lefelé való működés.

A középosztálynak az ily irányú felolvasások csak szórakoztatók s bár haszonnal járók, de nem létkérdése az alsóbb osztálynak az.

Az alsóbb osztály hazulról nem hoz magával általános ismeretét s más ilyet, s életküzdelmében sincs ideje magán uton haladni előre az ismeretszerzésben. Pedig ez, hogy a mai modern társadalomban megállja helyét s eredménynyel küzdjön, hogy el ne bukjak s el ne zülljön, okvetlenül szükséges.

Miért oly hatalmas Anglia, virágzó Amerika népe. Mert népe a legalsóbb rétegekig képzett (legalább annyira, mennyire társadalmi állása szükségessé teszi). Az angol gyármunkás farszto napi munkája után nem ül be dözsölni a bűzös pálinkás butikba, de elmegy a Szabad Egyetem csarnokába s ott érdeklődik azokat a tudományos dolgokat melyek szőnyegre kerülnek. — Az amerikai munkás a napi keres-

ményéből kis könyvtárat állít magának össze. (Igaz mondhatja valaki, annak más a munkabére. Igen, de az amerikai munkás is más mint az idegen. A kuli, a kínai ott sem kap annyit mint az amerikai, mert nincs meg az az intelligenciája).

És mi teszi ezt? Az hogy ezekben az országokban korán belátták, hogy a népet nevelni kell. Nem csak ott az elemi iskolában, de nevelni kell az életben is — s ennek tudatában lelkesedéssel, teljes odaadással fogtak hozzá nagy feladatukhoz.

És amit azok az urak ott abban az idegen országban beláttak s megcsináltak, azt beláthatjuk már mi is egyszerű s megcsinálhatjuk. Mert nekünk nagy szükségünk van rá. Mert nemzeti létünk forog a kockán.

A mi jó egészséges-népünket szerte a hazában rettenetes nagy betegségek támadták meg: a szocializmus, a valódi türelmetlenség, a nemzetiségi vilongás. És mindez a nagy betegség orvosra vár. Ez az orvos a tudomány. — Ha a népet oktatjuk, ha neveljük, ha gondolkodás módját finomítjuk elűzzük róla a nagy betegséget. A tanult ember nem lesz vakbuzgó s így más vallás iránt türelmetlen, csak vallásos lesz, de az erősebben mint valaha; a tanult ember nem gyűlölködik másra mert más az anyanyelve, de keresi a módot hogy mint élhetne jól, s a tanult ember nem esik bele a szocializmus karjaiba.

Ezért kell nevelni a népet. És ezért kell nálunk a mi városunkban még inkább. Itt még nincs meg ez a betegség, a mi jözan, jómódu népünket meg megkímélte mind a három, igyekezzünk tehát elejét venni, hogy meg ne lepje. És ez a Szabad Lyceum feladata.

Nagyon sokba sem kerül csak egy kis fáradságba, a melyet azt hiszem városunk egyik igaz polgára sem sajnál ha a város jólétéről, haladásáról van szó.

Kisértsék meg az urak s rendezzenek a most rendezett magasabb niveauju felolvasások mellett népszerű, közönségesebb embereknek való felolvasá-

sokat is. Nem ott a gymnasium fényes dísztermébe hova az egyszerű ember bemenni se igen merészel, hanem ott hol ezek az egyszerű emberek össze szoktak jönni, az ó köreik helyiségében. Azt hiszem bármely kör, társaság szívesen venné ha városunk nevezetesebb tollforgató embere leszállana az ó egyszerűségükhöz s tartana nekik egyszerű nyelven felolvasást, magyarázatot oly dolgokról s oly modorban melyet ők megérthetnek.

És mennyit használnánk vele. Mily más volna rövid évtized alatt is a kép melyet bemutathatnánk! Bizony csodálom hogy még nem valósult ez az eszme még.

Próbálják meg uraim, kik a nemesért, szépért lelkesedni tudnak, s hogy tudnak látjuk, s munkájukat egy város felvirágzása s a hála fogja kísérni.

Csinálják meg uraim!

Quidam.

Kecskeméthy Győző.

Szaporodott a létszám! Ismét eggyel több a m. kir. állami sikkasztók, a Csomborok, Kokánok, Krivánok és Falkaiak dícső gárdájában.

De ez egy fenomén. — Egri Kecskeméthy Győző nem mint közlegény lépett közibük. Ez nem gondoskodott. Mindjárt generális cízzel lépett be. Ő rögtön a százazreken kezdte. Hős volt az egyetem falai között és a klubokban. — Szájhős. — De ez manapság több, — legalább többet eredményez — mint ádáz csaták kelevézes, buzogányos vitéze. — Amannak egy kis karcz az arcán, vagy homlokán, mely párbajból eredt, valószínűságot klenódiom. Kincs, melyet irigylve bámul meg a fiatalság. A hozzá hasonló alakok pedig dicsőhymuszok zengedezése közben habérrel övezik körül. S mi ennek az oka? — A levegő! A székesfőváros eme speciális szférájában teremhet csak meg az ilyesmi. Itt nálunk, ahol a tudományszomjas (tudomány?) fiatalság az anyagi, a fizikai, de elsősorban az erkölcsi romlás száz és százféle módjának van kitéve; gomba módra szaporodhatnak a Kecskeméthy-féle alakok. — Az egyetem falai között, különösen az utóbbi időben ijesztő mérvben grasszál es szedi áldozatait egy veszedelmes betegség; a feltűnési viselkedés kóros mániája. A stréberség, az erőszakoskodás és terroizmus az élet-elixirje ezeknek az elemeknek.

Megtörtént a sikkasztás. — Egri Kecse-

móthy Győző, a perfect gentlemann, a hivatali, mint egyetemi collegái között az egyéni integritását féltő jellemes gavallér mintaképe, tulajdonképpen pökhendi krakéler. Ha egy ugyanily társadalmi pozícióval bíró, de szerény és csendes ember követi el ezt a tettet nem találta volna ily ellenséges hangulatra a társadalom minden rétegében, mint a milyenre Kecskeméthy Győző. De ő, a ki a becsületére oly féltékenyen büszke volt, aki vezérszerepet játszott az egyetem legutóbbi botrányában: a kereszt ügyben, aki valami speciális felünlődolognak, az egyetemi „Kurucz Brigádnak” volt a szervezője, vezére, ilyen ember számszorja inkább itélendő el, mint az, aki nem fújta oly teli tüdővel a közelében való szerepelhetnékségszónáját. — Az egyetemi tanács mindezekkel szemben tehetetlen. Nem azért, hogy indolens volna, vagy helytelen és kifogásolandó volna a rendszerek — sőt minden tekintetben helyes és méltányos az egyetemi tanács rendszere, — hanem az ilyesmi hatáskörükön kívül esik. A kultuszminiszter intézkedései pedig, mint azt a közelmúltban is láthattuk, ecfatású módon bizonyították azt, hogy a felszólaló szervezetének fonalai kitűnő kezében vannak. Egy nagy baj van azonban a dologban. Az egyetemi ifjúság olyan politikát űz, mint a zágrábi, vagy bécsi főiskolák hallgatói, csak hogy míg azok sovinizmusból a nemzetiségek egységes centralizációjának szempontjából agítálnak, addig a mieink a felekezeti harcok által a már meglévő egységet igyekeznek széjjelforgácsolni, a különböző felekezeteket pedig egymás ellen lázítani.

A politikába való beavatkozás pedig visszhangra, sőt szellemi támogatásra talál a politikai pártok, illetőleg a néppárt részéről. Ez a rákbaja a dolognak! Az általánosságban böccselkedők Kecskeméthy felettes hatóságát okolják; hogy tekiintve Kecskeméthy fiatal korát, nem lett volna szabad ily nagy összegek kezelését reá bízni. Hiszen nem is bízlák rá! Hogy ő az öt kiserő szolgáló jöhszemű együgyűségét előre kieszelt szándékkal család módon kijátszotta, arról senki sem tehet. Ezért senki sem vonható felelősségre. A fiatal kor pedig nem kiváltsága a sikkasztóknak. Vagy idősebb emberek nem sikkasztottak már eleget? A nemezis utólré őt is, mint már utólré a népszerűvé lett póstást: Falkait is. Azonban akár eléri, akár nem, ez teljesen irreleváns. A fő az, hogy mindenképpen igyekezni kell az ilyen veszélyes közelben szerepelni vágyók — ha még oly kis számban volnának is — mesterkelt buzgólkodásait beszűntetni. Kecskeméthy elődje Takács Zoltán ugyanilyen kaliberű egyén volt.

Valóságos néptribun. Valójában azonban délibáb, melynek csalóka képe most legfeljebb a fogház cellájának falain tükröződik.

Reméljük a legjobbat, addig is azonban Kecskeméthy Brigadéros jó éjszakát!

Losonczy Sándor.

Különlélek.

Gróf Schönfeld Miksa a ravatalon.

Fekete posztóval bevont szobában, virágok és koszorúk között fekszik a ravatalon Gróf Schönfeld Miksa nyug. tábornok. A dicsőséges érczokorsó nehéz fehér szemfóddal van betakarva, az elhunyt lábánál kardja van keresztbetéve balról tábornoki csákója, jobbról érdemrendei.

Rokonai a tegnapi délutáni gyorsvonattal érkeztek Szabadkára és azonnal intézkedtek a temetés felől.

Ma délelőtti hirdette ki Csiky Imre kir. eljárásbíró az elhunyt végrendeletét.

A végrendelet 1901. január 17-ikén készült, az elhunyt sajátkezűleg írta. Tartalma a következő: Főörökös keresztfia Schönfeld Miksa gróf cs. és kir. kamarás, főhadnagy. A vagyont melynek értéke mintegy 400.000 korona a főörökös nagykorúságáig alyja gróf Schönfeld György kezeli, a kamaiok évenként a főörökösnek kiadandók; elhalálzára esetén apja örököl utána.

A főörökös tartozik Schönfeld Sándor grófnak 40.000 koronát kifizetni. Szolgájának Westergomb Antalnak életfogytiglan 2 kor. napidij fizetendő évnegyedes részletekben.

Polgári ruháit és kisebb értékű butorait is szolgálja örökli. Nevelt leányának akit 14 nap előtt adaptált meg férjhez nem megy nagykorúságáig 1200 kor. évi járulékot hagyott azzal, hogy zenei kiképzésére fordításék, éttermének berendezését és ezüstneműit is reá hagyta.

Végül meghagyja, hogy minden katonai pompa nélkül, legegyszerűbben temetessék el.

Az elhunyt magyar honos szabadkai illetőségű volt, 4 évvel ezelőtt bocsátatott el az ausztriai állampolgárságból és magyar honpolgár lett, itt tette le az esküt a polgármester helyettes kezébe, ezen alkalommal 200 koronát adott a szegények megvondéglésére.

A család a következő gyászjelentést adta ki: Gróf Schönfeld Henrik cs. és kir. kamarás, főhadnagy a saját és fivére gróf Schönfeld György, gróf Schönfeld Miksa cs. és kir. főhadnagy az 5. ulánus ezredben, édesanjuk: gróf Schönfeld Erzsébet szül. Festetics grófné cs. felsége Mária Terézia főhercegnő főudvarmesternője, sógoronő: gróf Schönfeld Elsa szül. Adelsbach Grimmer, Schönfeld Róza grófnő szül. Westersheimb és gyermekei, menyei és unokái nevében mélyen szomorodott szívvel jelenti, hogy hön szeretett nagybátyjuk, illetve sógoruk Schönfeld Miksa birodalmi gróf ur cs. és kir. nyug. tábornok a Lipót és vaskorona rend, tiszti-szolgálati, hadi- és jubileumi-érem tulajdonosa november hó 16-án délelőtti 1/10 órákor életének 68. évében elhunyt.

Hült teteme november hó 18-án hétfőn délután 3 órákor fog a gyászházból a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és az ugynevezett bajai sarkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise 10-én, kedden d. e. 1/10 órákor fog a Szent-Ferenczrendiek egyházában az Urnak bemutatattani.

Szabadka, 1901. november hó 17.

Béke poraira!

Ma délután három órákor temették el az elhalt tábornokot »polgári» pompával, amint ő kívánta. Sok ezerre menő kíváncsi közönség lepte el az utcákat, amelyen a gyászmenet elvonult, ám a közönség csak legfeljebb azt a néhány hatalmas ulánus tisztet bámulhatta meg, kik eljöttek Bécsből, hogy az elhunytat utolsó útjára kísérik.

A temetésen megjelent városunk előkelősége és az itteni helyőrség összes tisztjei.

A villanyos társulat és a színház világitása.

A villanyos világitási társulat jogtanácsosa szíves volt rendelkezésünkre bocsátani azt a

szerződést, amit a város 1898. év szeptemberében kötött a társulattal.

Ennek a szerződésnek az első pontja a következőképen szól:

»Szabadka sz. kir. város közönsége átadja 898. évi október hó 1-től 1908. évi október hó 1-ig, vagyis tíz évi időtartamra a városi színház helyiségének villamvilágitással való világitását a szabadkai villamos vasut és világitási részvénytársaságnak olyképen, hogy a fogyasztandó áramot hektowattónként 5 krajczár, azaz öt krajczárnyi árbau a mindenkori szinigazgató lesz köteles naponként fizetni.»

Tehát még 7 esztendeig nehezül a szinigazgatóra ez a horribilis ár a szerződés szerint.

Ezen segíteni kell mindenesetre és kevés jóakarattal, csekély méltányossággal a társulat részéről városunk és a magyar színház iránt: segítve lesz.

Megtaláljuk a szerződésben az okát is annak, hogy mért fizet a mindenkori szinigazgató: 7 vagy 6 fillér helyett 10 fillér. Azért, mert a 6285 frt 44 krban felvett világitási felszerelés és berendezésért csak 4000 frtot fizelt a város. Tehát a 2285 frtra fizet kamatot 10000, szóval tízezer forintot a direktor.

Szivesség, méltányosság vagy micsoða az, ha 2285 frtot elengedünk azért, hogy ennek fejében a szinigazgató évenként ezer forinttal fizessen többet, mint más becsületes fogyasztó?

Hisz már eddig, három év alatt 3000 frt fizettetett ki a 2285 frtra, tehát a tőke is, a kamat is meg van fizetve. Nem kell-e hát ezen segíteni akkor, ha mód van rá. És mód van még akkor is, ha az a mélyen tisztelt külföldi társulat a magyar színház iránt nem akar méltányos lenni. Fizesse meg a város a nagy kegyesen elengedett 2285 frtot és ezzel — a szerződés értelmében — a további kötelezettség megszűnik, a város új alkura léphet és ha a társulattal méltányos alkut nem köthet, talál más módot, beállít maga egy villamnotort vagy esetleg alkut köt a gáztársulattal.

Az az ezer forint nagy összeg 5 hónapra a szinigazgatóknak.

És ha a sajátjából nem akarja kifizetni a város a 2285 frtot, ossza fel ugyolez részre, fizessen a mindenkori szinigazgató eszerint 285 frt 62 krt vissza évenként a város közönségének; így is hétszáz néhány torintot takarítunk meg neki.

És erre a megtakarított hétszáz néhány forintra szüksége van a mindenkori szinigazgatóknak, aki — mint negyedik éve Pesti — a havi gázsit sem veszi be a közönségtől, nem, különösen akkor, ha uton-utifélen ellen-ségei akadnak idegenből bevándorlót alakokban.

— Közgyűlés. Szabadka szab. kir. város törvényhatósági bizottsága november hó 21-én, d. e. 9 órákor a »Pest város«-hoz címzett szálloda nagytermében rendes havi közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Polgármester jelentése a közigazgatás f. é. október havi állapotáról. 2. Belügyminis-teri jóváhagyó leirat Nagy Torma Gergely által foglalt területre vonatkozólag. 3. Belügy-ministeri jóváhagyó leirat a III-ik körű kizbesítő állás rendszeresítésére vonatkozólag. 4. Császka György kalocsai és bácsi érsek

ő nagyméltóságának átírta a hozzá tíz éves jubileuma alkalmából küldött sürgönyre.

5. Tanács javaslata Sztantics József által foglalt területre (nsz. mtr. 1 kor. 32 fill. harmad szavazás). 6. Ugyanaz Aradszki Lázár által foglalt területre (nsz. mtr. 4 kor. harmad szavazás). 7. Ugyanaz Dulits Gergely által foglalt területre (nsz. mtr. 6 kor. harmad szavazás). 8. Ugyanaz Mayer Paula által foglalt területre (nsz. mtr. 11 kor. harmad szavazás). 9. Ugyanaz Bogesics Félix által foglalt területre (nsz. mtr. 3 kor. harmad szavazás). 10. Ugyanaz Tutics István által foglalt területre (nsz. mtr. 1 kor. 50 fill. harmad szavazás). 11. Ugyanaz Jakovcsevits József által foglalt területre (nsz. mtr. 1 kor. 20 fill. harmad szavazás). 12. Ugyanaz Milánkovics Antal által foglalt területre (nsz. mtr. 1 kor. 20 fill. harmad szavazás). 13. Ugyanaz Gabrits Máté által foglalt területre (nsz. mtr. 3 kor. harmad szavazás). 14. A gymnasiumi német—latin h. tanári állás betöltése. 15. Tanács javaslata Vincze György birtokváltozási illetékének leírása tárgyában. 16. Dulits Vincze rendőrbiztos felebezése a tanács 15657/901. számú határozata ellen. 17. Tanács javaslata Ivits István kérvényére a zombori uti régi vámház bérletének leszállítása tárgyában. 18. Tanács javaslata Csóti József és Korbel János kérvényére a kelebia—szkenderjárasi 293-ik számú parcella megvétele tárgyában. 19. Tanács javaslata Jandek Ferenc ajánlatára a kelebiai 4-ik számú parcella megvétele tárgyában. 20. Tanács javaslata a kelebia—szkenderjárasi 16 lánccs homok föld árverésére vonatkozólag. 21. Szilágy vármegye közönségének megkeresése felirat pártolása iránt. 22. Dr. Pollák Lajos orvos kérvénye oklevélnek meghirdetése iránt. 23. Dr. Fodor Lajos orvos kérvénye oklevélnek meghirdetése iránt.

— **Köszönetnyilvánítás.** A „Szabadkai közs. gymnasiumi szegény tanulókat segélyező egyesület” igazgató választmányja f. évi nov. 15-én tartott ülésében jegyzőkönyvi közzétételre mondott Scossa Zoltán, Kulhanek Ernő és Mamuzsich Pál uraknak az általuk az egyesület humánus céljaira adományozott 10—10 korona ajándékért; továbbá Habinyák Pál urnak és társainak ama 85 korona adományért, melyet utóbb nevezettek az általuk f. é. szept. 1-én rendezett tánczvizsga tisztasági jövedelmeként a helybeli rendőrhivatal közvetítésével az egyesület javára átszámaztatni szívesek voltak.

— **Meghívó.** A helybeli izr. nőegylet f. évi november hó 19-én bold. Erzsébet királynék nevenapján d. u. 3 órakor a Szent-Egylet termében szegény gyermekeket téli öltönyökkel fog ellátni, mely alkalommal azokat meg is vendégeli. Az elnökség vendégeket az ünnepélyen szívesen lát és felkértek a t. érdeklődők, hogy a gyermekek megvendégeléséhez szükséges adományokat a fenti napon d. u. 2 órakor az ünnepély helyszínére elküldeni szíveskedjenek.

— **Új telefonvonal.** Mint értesülünk a keresk. miniszteriumban dolgoznak a szabadkai zenta—öbcei helyközi távbeszélő létesítésén.

— **13 ezer koronás alapítvány templomokra.** Nagy Béla bodrogh-monostorszegi plébános alapítványt tett, mintegy 13 ezer koronát érő két negyed telek földjét a bodrogh-monostorszegi templomra hagyta, hogy annak jövedelméből, az általa emelt kálvária befejezéséül, egy díszes kápolna épít-

tessék, s a róm. kath. templom vert vasból készitendő kerítéssel elláttassék.

— **Árlejtési hirdetmény.** A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság versenytárgyalást irt ki a b.-almási dohány nagyárudára. A dohányáruda nyers forgalma 120 000 kor. volt. A pályázók kötelesek 2000 korona bányapénzt letenni. Az ajánlatok f. é. november 29-én d. e. 10 óráig a zombori pénzügyigazgatósághoz nyújtandók be.

— **Ellopott ludak.** Szűcs József szegedi lakos panaszt tett a rendőrségnél, hogy 34 darab libáját ellopták. A tettes Földi István ma délután a heti vásárra behozta a ludakat, hogy eladja, de megcsipték. A tettes beismerte a lopást.

— **Szurkálás.** Mészáros Csordás Mihály tegnapelőtt este hazafelé menet a Prodanovics-felé malom munkásai megtámadták és összeszurkálták. A mentők beköltözték sebeit. A rendőri nyomozás megindult.

— **Álarozos rablók.** Halácsi (füstös) István-nál Topolyán rablást követtek el az esti órákban, beállított nyolcz álarozos ember Halácsin szállására, hol az öreg özv. asszony István nevű siket fiával együtt lakott, közüldomásu dolog, hogy Halácsin pénzess asszony s a rablók megkötözve az öreg asszonyt és fiát ütötték-verték s pénze előadására kényszerítették, de eredménytelenül, mert Halácsin előtte való nap földet vett s annak árába odaadta összes készpénzét s a szálláson csak 3 ftr 50 kr. volt, amit a rablókknak át is adott s azok a t. elvitték. Hiába kérte a megkintott öreg asszony, hogy ne bántsák, inkább hízódasznoját hajtásák el, a rablók csak készpénzt követeltek s miután meggyőződtek róla, hogy az a házán nincs, eltávoztak fenyegetések közt anélkül, hogy bármit is elvitték volna a 7 koronán kívül. A még eddig ismeretlen tettesek ellen a legszélesebb körű nyomozás inditott meg.

— **Öngyilkosság Baján.** Kratzer János 50 év körüli téglaházi munkás folyó hó 15-én d. u. 3 órakor, míg felesége és gyermekei a lakás folyosóján foglalkoztak, a szobában nyakát elmetsette és rögtön meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— **Meghívó.** A szabadkai községi gymnasiumi szegény tanulókat segélyező egyesület évi rendes közgyűlését f. é. nov. 24-én (vasárnap) d. e. 10 órakor a gymnasium tanácskozó termében (földszint jobbra 9. ajtó) tartja, melyre az egyesület alapító, rendes és pártoló tagjait tisztelettel meghívja. Szabadkán, 1901. nov. 16. Pertich Mihály e. elnök.

Zombola-estély
az „**Ötthon**” kávé-
házban!
szerdán, november 20-án.
Gyönyörű emlék-tárgyak

Szilasi Kornél üzletének főtéri kirakatában megtekinthetők.

Kezdeté színház után.

Bartos János

„Nemzeti Casino” éttermében

Karlóczai ürmös

kapható.

Görény Gábor levele.

Kedves komám Szörkesztő!

Főcítáltak a pártombéliek, hogy aszongyók hagyjam abba a trágya hordást, mér mög köll vitatni a föliratot.

Mondok — a fene vitakozni való van azon a föliraton. Hát akkor magyarázzák mög, hogy az a fölirat nem aféle fali ékítmény, hanem olyan irat az, amit a kirájnak küdenek válaszul arra a beszédre, amit mi 48-ók a sárge-fekele zászló mián nem hallgathattunk az Budavári kastéjban.

Tennap oszián főállt Kossuth Ferenc ur pártunk fővezér emböre, oszt fölolvasta a ziratot, a miből most mán én is világosan mögtuttam, hogy 1-ször azért fölirat a fölirat, mer irat, aki föl lösz olvasva, mög föl lösz küdve Budára, 2-odszor, hogy rosszul áll a háza a Zúr szine képe előtt, mög hogy 3-czor nem magyar a magyar, de hunczut a nimőt. Ögyébiránt kurta farokra szövede az egész föliratot, — így szólt rula a Kossuth Ferencz.

A magyar szereli a kiráját és ha a tsehök mög lengyelök össze tanának kapni, a magyar szüvesen látja a kirájt, mer lyó szüve van.

(No, — mondok — ezön mán tsakugyan nem kö vitakozni, a kirájt én is szüvesen látnám, ha hozzánk gyünne.)

A magyar államat ki kö építeni, mög mögerősíteni, mer gyönge egy kevesnyire.

(Ez is lyó lösz mondok, legalább a kerülé-tömbbe bötsületebbek lösznek a zországutak — Ne vitakozzunk rajta ö. m. a f.)

A két állam népe a rossz törvények mián kénytelen sokszor veszekedni.

(Hát ez sincs igazság nélkül, de ne is hozzanak olyan törvényt, melynek értelmiből kifolyva a magyar mögtsókölyva a nimőtől.)

A kisipar tönkre mögy a zozatrak miatt. (Szórol-szóra igaz. Nálunk mán a teigány se vet vályogot, mer a zerebbebbjét elvitték a közös ármádiába katonának.)

A horvátokkal lyó lözne kiögyezni.

(Mondok — ne ártsuk magunkat beléjük, nem tudunk horvátul ö. m. a f.)

Ami pedig a zónálló hadsereget illeti, — hát lögyünk valamit vele. — (Zárjelvényben mögjegyzöm, hogy mán ugy is önálló, oszt azt löszí amit akar.)

A nemzet adózására való nézvést azt köll fölírni a ziratra, hogy sok az adó ö. m. a f., lyó vóna, ha a nemzetnek békit hagynának azzal a zadóval.

(Most mán remélhettyük, hogy nem lösz adó ö. m. a f.)

A bővándorlást mög a kivándorlást akképen kö röndözni, hogy a ki vándorolni gyün, ne kérjen alamizsnát, de a ki magyar, oszt mégis vándorolni mögy idegön országba, azt küggýék vissza, mer aszongya a nemzeti nóta is, hogy ögyön bár a fene téged, de itt élned halnod köll.

Szó vót a föliraton még a cucilista reformátusságról, mög az igazság isinálásáról is, de ezt már nem hallgathattam, mert tennap Budán sok vizet ittam ö. m. a f. oszt ki köllött mönnöm, melyhöz hasonyló lyókat kvánok

Görényszagi Görény Gabi,
a sárpiszi kerület még mindig függőleges képviselője.

Irák mög kentök, hogy ottthon a kerületomben egy lsozé izgatott ellenöm, a ki hiúlapirónak vallotta magát. — A müt hetön azonban hurokra került a kötlésre való osztég most hotsánatot kér tölem a dörönből, — mögjegyzvén, hogy sorait bötlöhetöm a zuly-ságokba. Nem löszöm azonban, mer kentök mögelöztek valami Svarez nevű ural, oszt régi dolog, hogy egy lepényből egy sütet öleg, — hát hagyjuk is ö. m. a f.

Telephon 122. Telephon 122.

Jüzi FA vágott

vagononként valamint ölszámra és 100 klgr.-ként vágottfa finom szalon

 Porosz-szén

vagononként előre megrendelve legolcsóbban

 Braun Herman fiánál, a huszár-lovalda mellett.

SZINHÁZ Czigánybáró.

Nov. 16.

Ma lépett fel először, mint vendég *Kenedich Kálmán*, a Népszínház tenoristája a Czigánybáró czimszerepében és a zsutolt ház bizonyítja közönségünk nagy érdeklődését a vendég-művész iránt. Kenedich színész, még pedig a javából és a mi operette ensemble-unk közepette már az első szerepben jól és otthon érezte magát. Rokonszenves, megnyerő megjelenése, distingvált játéka kellemesen lepte meg a nagy közönséget. Hangja a középfekvésben fagyolozott, de a magas regiszterben tisztá érczként cseng, meleg és lágy, amely magával ragadja a hallgatót. Közönségünk szívesen fogadta művészt, lelkesen tapsolta minden énekszámát után és többször hivta a lámpák elé.

Szaflí szerepében új volt *Szögyi Gina* Napról-napra jól ban belopja magát a közönség szívébe, minden újabb fellépését, új szerepét legigazabb, legszebb siker követi. Ma is rendkívül nagy hatást keített csillogóan fényes hangjával. Gyönyörűség hallgatni fiatal művésznökn edesen behelzögő hangját bámulatos pianóit.

Nem kevesebb dicsérettel emlékezhetünk meg *Kornai Margit* Czíprájáról. — Senki sem sejti az öreg töpörödött czigányasszonyban az alig 18 éves fiatal leányt, ha üde hangja el nem árulta volna azt. Sok tapsot kapott ő is és a tapsokat igazán megérdemelte.

Az előadás egyébként egyike volt a legszebb előadásoknak. Az említett szereplőkön kívül örömmel említjük meg, hogy *Ferenccsi Zsupánja* ma eddigi Zsupánjainál sokkal jobb volt, diszkréttebb és ötletesebb. Arzena szere-

pében *Gerlaci Hermin* mutatla be ismét kitűnő szubrett tehetségét. Hangja nagyon kcsiny, de lágy, behelzög, és de böven kárpótolja a nézőt bájosan kedves játéka, — *Rótkai* (Carnero) és *Lomnicziné* (Mirabella) öletes játékkukkal, *Falussy* (Gábor diák) szép énekével egészítették ki az ensemblet és vitték újabb diadalra Strausz operettejét.

A kar és zenekar jeles, kifogástalan működése ismét Németh karmestert dicséri.

Vasárnapi előadások.

Nov. 17.

Délután a *New-York szépe*, este a „Szökött katoná” ment zsuffolt karzatok, de egyébként gyér ház előtt. — A délutáni előadásban rengeteg sok tapsot kapott *Szögyi Gerlaci*, *Ferencci*, este *Tarján Irma* Camilla grófné szerepében adta fényes tanuljelét kiváló latentumának. Egyébként igen lanyhán ment a népszimnű, a sok változás untaija a közönséget. *Kállay Jolán* (Julcsa) ma fáradtan, szintelenül játszott. *Falussy* szép nótázásáért kapott jól megérdemelt tapsokat.

Szerkesztői üzenet.

Kiváncsinak. Nem érdekli a nagy közönséget a morál inszanitiben szenvedőkkel való folytonos harcz. Valaki azt mondta filléres termékükre: *kis szemétdomb*; felelt rá a társaság másik tagja: *még az se!*

K. b. v. 948. számhoz. 1901.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bacsstopolyai kir. járásbírótság 1901. évi V. 435. számú végzése következtében Dr. Cziráky Gábor és Dr. Békeffy Gyula és Dr. Frank Károly ügyvéd által képviselt a bacsstopolyai önszegélyző és hitelszöv. és Izsáki Péter és a bácsalmási takarékpénztár javára Jedlicska Mihály és neje Nagy Hermin b.-topolyai lakosok ellen 300 kor., 190 kor. és 280 kor. s jár. erejéig 1901. évi szeptember hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le és felülfoglalt és 810 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 5. drb. hizó, bútorok, egy könyvszekrény palasz lexikommal, magyarország története és a nagy világ története nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a bacsstopolyai kir. járásbírósnak 1901. évi V. 435/1 számú végzése folytán 880 kor., 190 kor. és 300 kor. töke követelés ennek 1901. és végzések szer. 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen a végzések szer. bíróság már megállapított költségek erejéig bacsstopolya községben alperes lakásán leendő eszközözlésére 1901. évi november hó 26. napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbit ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Bacsstopolyán, 1901. november 10.

Gruits Miklós, kir. bir. végrehajtó.

Ügyvéd urak

egy jó írású és tíz év óta az igazságügy területén működő fiatal ember gépirásban is jártas, kér alkalmazást a legszerényebb feltételek mellett. — Czim a kiadóhivatalban.

K. b. v. 999. számhoz 1901.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bacsstopolyai kir. járásbírótság 1901. évi V. 599 számú végzése következtében Dr. Frank Károly bacsstopolya ügyvéd által képviselt S. Kary & Comp bécsi cég javára Adler Miksa bacsstopolyai kereskedő ellen 374 kor. — fill. s jár. erejéig 1901. évi október hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 620 kor. — fillre becsült ingóságok, u. m. 63 téli nagykendő, 1 verthem szekrény, 42 színes paplanból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a bacsstopolyai kir. járásbírótság 1901-ik évi V. 599/2. számú végzése folytán 374 kor. tökekövetelés, ennek 1901. évi szeptember hó 21. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 51 kor. 31 fill. bíróság már megállapított költségek erejéig Bács-Topolya községben, alperes üzlethelyiségében leendő eszközözlésére 901. évi november hó 25. napjának délután 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbit ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Bács-Topolyán, 1901. évi november hó 10. napján.

Gruits Miklós, kir. bir. végrehajtó.

Tegyen egyszer kísérletet a világhírű
Georg Xántzschel, örezdai üdv. szállító
Ugorka tej vegyülekével

és Ön azt mindig használni fogja.

Az egyedüli elismert szer amely az acz-bört a legkésőbb korig üditi és szépití.
A Hántzl-féle ugorka tej ára: 1 üveg 1 kor. 4 fill. és 3 korona.

Ugorka tej szappan darabja 50 fillér.
Ugorka tej puder 1 doboz 2 korona.

Kapható Szabadkán **Zalán Béla**
drogua üzletében Kossuth-utca.

JÓ ES OLCÓ ÖRÁK!

3-évi jótállással privát vevőknek

KONRÁD JÁNOS

óragyára, arany, ezüst és ékszer

árak szállító-háza.

BRÜX (Csehország)

Jó nickel-rem.-óra . . . frt 3.75

Valódi ezüst-rem.-óra . . . frt 5.80

Valódi ezüst láncc . . . frt 1.20

Nickel ébresztő óra . . . frt 1.95

Cégem a cs. és k. birodalmi czim-
merrel van kitüntetve, számtalan
arany ezüst kiállítási érem valamint
esernyi elismerő levél van birtokom.
képes árjegyzék ingyen és bér-
ment.

